

РЕШЕНИЕ

№ 1925

гр. София, 03.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 143 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ДИАНА К. АНГЕЛОВА**

при участието на секретаря **ГЕРГАНА Н. ВЛАДИМИРОВА**
като разгледа докладваното от **ДИАНА К. АНГЕЛОВА** Гражданско дело № 20221110134109 по описа за 2022 година

и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по искова молба на В. Л. П., ЕГН: *****, с адрес: гр. С чрез адвокат П. Б., АК - Перник против С, общ. Столична, обл. София (област) и С..... БУЛСТАТ, с адрес: гр. С, общ. Столична, обл. София (област).

С Определение № 19564/03.08.2022 година, постановено по делото и влязло в сила на 17.08.2022 година съдът е прекратил производството в частта по отношение на Софийски районен съд и е изпратил предявения иск за разглеждане на основание чл.7, ал.2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди на Районен съд - Костинброд.

Твърди се, че ищецът е баща на малолетната А В.ова П.а, ЕГН:, като по силата на Решение № 206270/01.09.2017 г., постановено от Софийски районен съд по гр. дело № 2606/2017 г., което е потвърдено от Софийски градски и Върховен касационен съд, родителските права по отношение на А са предоставени за упражняване на бащата - В. П., а местожителството на детето е определено при него.

Твърди се, че въпреки това, след като взема детето съгласно постановения режим на лични контакти, майката на детето - Л, отказва да върне А в дома на бащата на 12.12.2020 г., когато това е следвало да се случи съгласно горепосоченото съдебно решение. Твърди се, че е последвало ограничение на контактите на г-н П. с неговата дъщеря, а майката едностранно променяла местоживеенето на детето, като отказвала да позволи завръщането му в дома на бащата, въпреки влязлото в сила съдебно решение.

Твърди се, че на 17.12.2020 г. ищецът подал до СРС молба с правно основание чл.126, ал.2 СК, с която се искало връщане на детето А П.а. Въз основа на молбата пред Софийски районен съд е било образувано гр. дело № 63397/2021 г. по описа на 83-ти състав.

Твърди се, че пред С..... е било образувано въззивно гражданско дело № 12879/2021 г., като на 25.11.2021 г. съдът е постановил Определение № 4535, с което е обезсилил обжалваното определение на СРС, като приема, че молбата по чл.126, ал. 2 СК е

недопустима.

Твърди се, че на 07.12.2021 г. г-н В. П. е подал частна жалба срещу това определение, която е заведена под входящ № 31791/07.12.2021 г. Жалбата е била администрирана и изпратена на горната инстанция едва на 11.03.2022 г. - два месеца след плащането на държавна такса за жалбата, като се твърди, че бездействието в този двумесечен период не е оправдано.

Твърди се, че в резултат на частната жалба е образувано въззивно гр. дело № 790/2022 г. по описа на САС, който на 25.03.2022 г. постановил акт, с който отменил определението на С..... с което е било прекратено производството по въззивно гр. дело № 12879/ 2021 г., и е върнал делото за произнасянето по същество.

Твърди се, че на 27.04.2022 година СГС е постановил Определение № 3753, с което е насрочил открито съдебно заседание по в. гр. дело № 12879/ 2021 г. за 12.12.2022 г. - почти 8 месеца след постановяването на акта, както и 2 години след образуването на делото пред първоинстанционния съд.

Твърди се, че насрочването на заседанието толкова напред във времето е напълно неоправдано. Прави се заключение, че правният спор ще бъде разрешен най-рано през 2023 година, т.е. продължителността на висиящността на делото почти сигурно ще надхвърли 2 години, като това категорично противоречи на задължението на съдилищата да разгледат и решат делото в разумен срок.

Твърди се, че Европейският съд по правата на човека е постановил решение по делото П.и срещу България, с което е приел, че България е нарушила правото на г- В. П. и неговата дъщеря А П.а на семеен живот, гарантирано им от чл. 8 ЕКЗПЧОС. Твърди се, че нарушението се изразява именно в нарушаването на задължението на държавата да обезпечи безпрепятственото упражняване на това право.

Твърди се, че с бездействието си по делото пред С..... безспорно е осъществено същото нарушение, за което страната ни вече е осъдена.

Твърди се, че г-н В. П. е претърпял и продължава да изпитва силен стрес и неприятни емоции, вследствие на създалата се и продължаваща несигурност от изхода на делото. Твърди се, че в продължение на 2 години правото му да живее със своята дъщеря, гарантирано от чл.126 СК, остава нереализирано, а ищецът живее в постоянна тревога от възможността да не получи очакваната съдебна защита на това свое право.

Твърди се, че значението на пълноценния контакт между бащата и неговата дъщеря е изключително високо и за двамата, което от своя страна обосновава завишен размер на обезщетението, имайки се предвид претърпените от забавянето на подобно производство неимуществени вреди.

При горното се иска от съда да постанови решение, с което да осъди ответника - С..... БУЛСТАТ, с адрес: гр. С, общ. Столична, обл. София (област), да заплати на В. Л. П., ЕГН: *****, с адрес: гр. С общ. Столична, обл. София (област), представляван от адв. П. Б., АК - Перник, сумата от 10 000,00 лева, представляваща обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди, настъпили във връзка с неизпълнението на задължението на съда за разглеждане и решаване на делата в разумен срок.

Прави се искане за присъждане на разноски.

Съдебните книжа са редовно връчени на ответника С..... като в предвидения от закона срок е депозиран отговор на исковата молба.

С отговора на исковата молба ответникът оспорва исковите претенции по основание и размер.

С отговора на искова молба се твърди, че производството по ч.в.гр.д. № 12879/2021 г. на СГС е образувано на 26.10.2021 г. - в деня на постъпване на първоинстанционното дело

от СРС по подадената от ответницата Л въззивна жалба, имаща характер на частна жалба, предвид предмета на производството.

Твърди се, че в едномесечен срок от образуване на делото, въззивният състав се е произнесъл с Определение № 4535 от 25.11.2021 г., с което е обезсилил определението на първата инстанция, постановено по гр.д.№ 63397/2020 г. на СРС и е прекратил производството като недопустимо. Актът е бил обжалваем, поради което със съобщения, издадени още на следващия ден - 26.11.2021 г., препис е връчен на страните, съответно на 30.11.2021 г. на ищеца В. П., чрез пълномощник, и на ответницата и жалбоподател - Л, на 02.12.2021 г., също чрез пълномощник.

Твърди се, че в едноседмичния преклузивен срок, В. П. е подал частна жалба, вх. № 31791/07.12.2021 г. срещу постановеното определение от 25.11.2021 г. Твърди се, че същата е била нередовна, което е наложило даване на указания за внасяне на държавна такса по сметка на САС - Разпореждане № 7408/13.12.2021 г., което също е постановено своевременно според ответника.

Твърди се, че съобщението до страната е било изготвено на следващия ден - 14.12.2021 г. и е било връчено на 04.01.2022 г. Указанията са били изпълнени и таксата е била внесена на 11.01.2022 г. Препис от редовната вече частна жалба е било разпорежено да се връчи на ответната страна - Разпореждане № 1408 от 31.01.2022 г.

Твърди се, че размяната на книжа е била осъществена също в кратък срок - съобщението до Л е от 03.02.2022 г. е било връчено на 28.02.2022 г., като след изтичане на срока за отговор жалбата и делата са били изпратени на САС за произнасяне с Разпореждане № 3713 от 11.03.2022 г.

Твърди се, че Апелативният съд се е произнесъл с Определение № 844 от 25.03.2022 г. по ч. гр. д.№ 790/2022 г. на ТО, 15 състав, като с Писмо от 28.03.2022 г. делата са върнати в СГС. Твърди се, че жалбата на настоящия ищец е администрирана от ответника СГС в кратък срок, а не както се твърди в исковата молба, че съдът е бездействал в продължение на 2 месеца.

Твърди се, че жалбата е била нередовна, което е наложило даване на указания за изпращане на тази нередовност чрез внасяне на дължимата за обжалване държавна такса. Твърди се, че на ответната страна съдът не може да връчи препис от нередовна жалба, а след връчването ѝ следва да изчака установения срок за отговор.

Твърди се, че държавата, чрез своите процесуални субституенти, не отговаря за забавяния, които се дължат на поведението на страната. Твърди се, че ищецът В. П. е допринесъл с действията си за продължителността на фазата по администриране на подадената от него жалба, чрез подаването на нередовна такава.

Твърди се, че съобразно указанията на по-горната инстанция съставът от СГС е насрочил делото с Определение № 3753 от 27.04.2022 г. за разглеждане в открито съдебно заседание на първата възможна дата - 12.12.2022 г. Твърди се, че ищецът П. в случай, че действително е бил несъгласен с датата, за която е насрочено откритото съдебно заседание, е разполагал с възможността да подаде писмено и обосновано искане до съдебния състав за пренасрочване на делото за друга, по - ранна дата. Твърди се, че такава молба не е отправяна до съда. Не е било упражнено и правото по чл. 255 ГПК.

Твърди се, че не е било допуснато нарушение на правото, установено с чл. 6, § 1 ЕКЗПЧОС. Твърди се, че по делото е работено постоянно, ритмично и без необосновани прекъсвания и забавяния, а понятието „разумен срок“ не е равнозначно на кратък срок (Съгласно стандарта, установен с § 39 от решението по делото *Boddaert v. Belgium*, чл. 6 ЕКЗПЧОС може да налага само такава бързина, която е в съответствие с правилното правораздаване. Последното изисква гарантиране на правото по чл. 6, § 1 в неговата пълнота.).

Твърди се, че настоящият иск в частта му срещу СГС се основава единствено на твърдение за бавност относно датата, на която е насрочено откритото съдебно заседание във въззивната инстанция, като се поддържа, че това е неоправдано и липсва логична причина за това.

Твърди се, че още към датата на образуване на въззивното дело по описа на СГС и видно от протокола за избор на докладчик от 26.10.2021 г. само съдия - докладчикът по процесното дело е имал 11 други такива дела от същата група. Твърди се, че към датата на Определението от 27.04.2022 г., с което делото е насрочено в съдебно заседание, броят на тези дела е нараснал, а до датата на заседанието съставът е имал отнапред вече насрочени за разглеждане и други дела.

Твърди се, че всяко едно от делата, касаещи родителски права и отношения между родители и деца, по презумпция подлежи на приоритетно разглеждане. Това налага делата да се насрочват съобразно с момента на постъпването им и графика на съдебния състав, тъй като се твърди, че е невъзможно да се разгледат и решат едновременно десетки дела, категоризиращи се като приоритетни и спрямо които съдът следва да подхожда с еднакво усърдие.

Твърди се, че разумността на срока на дадено производство зависи от конкретните обстоятелства и няма абсолютен срок - в този смисъл и решенията по делата *König v. Germany* и *Pedersen and Baadsgaard v. Denmark*. Твърди се, че е от значение общата продължителност на производството, като отделните процесуални действия на съда не следва да се вземат предвид.

Твърди се, че ответникът СГС е изключително натоварен съд, при който според критериите установени по подзаконов нормативен път от ВСС, по всички показатели има превишение над общите средни стойности за съответното ниво с 20% или повече. Твърди се, че това обстоятелство обективно повлиява върху срочността при разглеждане на съдебните производства, висящи пред СГС.

Оспорват се, твърденията на ищеца, че делото не се отличава с фактическа и правна сложност. Твърди се, че този критерий е приложим към процесния случай заради предмета му и необходимостта във въззивната инстанция да се събират доказателства, каквито не са били събрани в първата инстанция - гласни доказателствени средства; изготвяне на социални доклади от две компетентни Д „СП“ - та, включително и изслушване на самото дете.

Твърди се, че критерият „значение на делото за ищеца“ за определяне както на разумността на срока, така и на размера на обезщетението, е неприложим към настоящия случай.

Твърди се, че от надлежните писмени доказателства, съдържащи се в кориците на първоинстанционното дело, както и от изявленията на самите страни, се е установило, че между тях са водени различни производства, както с гражданскоправен характер, така и с наказателноправен характер, имащи за предмет отношенията им във връзка с упражняване на родителските права и свързаните с това местоживее на детето, режим на лични отношения, издръжка и пр., включително и производства по ЗЗДН.

Твърди се, че според изявления на ищеца В. П. в открито съдебно заседание пред първата инстанция на 15.06.2021 г. - ответницата Л е завела дело за изменение на родителските права, което е висящо.

Твърди се, че критерият значение на делото е свързан с преценката какво е в риск за страната и как делото се отразява на нейните интереси. Ищецът П. е представил Решение на СРС, постановено по гр.д№ 2606/2015 г., с което са му предоставени родителските права и е определено местоживее на детето А В.ова П.а при него.

Твърди се, че целта на производството по чл. 126, ал. 2 СК е да осигури снабдяване на

родителя с изпълнителен титул, въз основа на който - с изпълнение по административен ред, да се върне детето при родителя, при когото е задължено да живее. Твърди се, че съдът не осъществява предаването на детето в съдебната зала, а разглежда производството, постановявайки съдебния си акт, който след това подлежи на изпълнение.

Твърди се, че когато спорът е между двамата родители и той е решен с влязло в сила съдебно решение, изпълнението му се осъществява принудително. Ето защо не може да се поддържа, че ищецът е претърпял и продължава да търпи силен стрес и неприятни емоции, вследствие на създалата се несигурност, тъй като правото му да живее с неговата дъщеря е останало нереализирано, а ищецът живее в постоянна тревога от възможността да не получи очаквана съдебна защита на това свое право.

Твърди се, че последното е защитено с влязлото в сила Решение, с което са му предоставени родителските права и липсва реален правен интерес от водене на производство по чл. 126, ал. 2 СК срещу другия родител, за когото се твърди, че не изпълнява влязлото в сила съдебно решение. Твърди се, че постановеният по такова производство съдебен акт не осигурява в по-голяма степен изпълнението на влязлото в сила съдебното решение по спора за родителски права.

Твърди се, че предвид данните, че в полза на ищеца П. е възникнало право на принудително изпълнение на решението относно местоживеенето на детето А П.а, се налага изводът, че ищецът не може да се явява жертва на нарушение на изискването по чл.6, §1 ЕКЗПЧ относно разумността на срока на процесното съдебното производство по чл.126, ал.2 СК. Твърди се, че липсва интерес от възможно най-бързо решаване на спора по чл.126, ал.2 СК, независимо от предмета му, доколкото обхванатите от този предмет въпроси, вече са решени по окончателен начин към момента на предявяване на молбата за връщане на дете по гр.д.№ 63397/2020 г. на СРС.

Оспорва се, че ищецът е търпял и търпи „значителна вреда“, каквото е изискването и на ЕСПЧ, не само за да се признае едно нарушение на ЕКЗПЧОС, но и който критерий за значителност на вредите се преценява още на ниво допустимост на жалба по чл. 35 § 3 (b) от Конвенцията.

Твърди се, че в подкрепа на изложеното са и данните, съдържащи се в процесните граждански дела по описа на СРС и СГС, че между едни и същи лица са налице множество дела отнасящи се до същите тези лица и основаващи се на идентични или сходни фактически обстоятелства, допълвани само с различни правни доводи.

Оспорва се наличието на кумулативните елементи от правопораждащия вземането за обезвреда фактически състав. Оспорва се да е налице нарушение на изискването за разумен срок; също ищецът да е търпял и да търпи неимуществени вреди, които да стоят в пряка причинна връзка с продължителността на в.гр.д 12879/2021 г. на СГС, ГО, ПГTM въззивен брачен състав.

По отношение на аргументите в исковата молба за прилагане на оборима презумпция за търпени вреди се твърди, че оборимите презумпции са доказателствени правила, които обръщат доказателствената тежест в процеса. Такова доказателствено правило относно неимуществените вреди в българското обективно право по исковете с правно основание ЗОДОВ се твърди, че не е уредено.

Твърди се, че прилагането на несъществуващо в българската правна система доказателствено правило, накърнява конституционно закрепени принципи на състезателност и равенство на страните в процеса, включително съставлява неравносложно процесуално третиране на ищите по всички останали деликтни искове, за които важи процесуалната тежест да доказват кумулативното наличие на елементите от фактическия състав на деликта.

Твърди се, че стандартите, установени с практиката на ЕСПЧ действително са приложими, но подлежат на автономно тълкуване, като така с Решението по делото

Скордино с/у Италия, № 36813/97, 29.03.2006 г., § 204, ЕСПЧ е приел, че е допустимо да не се присъжда обезщетение, щом не са установени вредите.

Твърди се, че изложеното се отнася и към изискването за значителност на вредите, доколкото минимално засягане на страната не следва да обосновава присъждане на обезщетение.

Твърди се, че приложението на презумпцията за вредите изисква продължителност на даденото съдебно производство, която е неразумна, а конкретиката на процесния случай сочи, че не е нарушено изискването за разумен срок - висиящност на производството от две години на две съдебни инстанции и едно производство по институционален контрол със сигурност не налага извод за бавно правосъдие.

Прави се искане за присъждане на разноски.

За контролиращата страна се явява прокурор от С., като прави искане съдът да отхвърли претенцията на ищеца като неоснователна.

В съдебно заседание, ищецът редовно призован се явява лично и се представлява от надлежно упълномощен процесуален представител, който поддържа предявения иск и моли същият да бъде уважен изцяло.

За ответника в съдебно заседание не се е явил надлежно упълномощен процесуален представител.

В хода на съдебното дирене са събрани писмени и гласни доказателства и доказателствени средства, и след анализ на доказателствата поотделно и в съвкупност, от една страна и при съобразяване на чл.12 ГПК съдът е мотивиран да приеме за доказано **следното от фактическа страна:**

По делото няма безспорни обстоятелства и факти - такива, които се признават от страните, или такива, които не се нуждаят от доказване.

По делото е представено Решение на Европейския съд по правата на човека (Четвърта секция) по делото „П.и срещу България“, постановено по Жалба № 72059/16 година, от което се установява, че Съдът е констатирал нарушение от страна на държавата на член 8 от Конвенцията, изразяващо се в това, че властите не са успели да предприемат всички мерки, които разумно биха могли да се очакват за изпълнение на правото на лични отношения на жалбоподателите.

По делото са допуснати и изслушани гласни доказателствени средства чрез разпит на свидетел в режим на довеждане.

По делото се разпита свидетелят Д..... с адрес в гр. Перник, и който познава ищеца от 10 години. Свидетелят сочи, че знае за периода от м. 12.2021 г. до м. 06.2022 г. за дела, по които ищецът е страна, като сочи, че за този период м. 12.2021 г. - м. 06.2022 г. той бил много нервен, депресиран, изпитвал мъка, депресия, че нищо не се случва въпреки, че е печелил делата. Свидетелят сочи, че с ищеца са ходили няколко пъти по работа, като свидетелят видял разсеяност у ищеца, води нещо по работа после все едно се намира не на място, а някъде далече, бил разсеян, губел си концентрацията, като ищецът му обяснил, че се дължи на това, че не може да повлияе на ситуацията с дъщеря си, че не може да си вижда детето. Твърди, че във връзка с работата му, когато ищецът е на конференция и води презентацията и по едно време спира, и не може да я води, защото си губи мисълта, не може да я води, бил разсеян и свидетелят започвал да му помага като го подсеща. Ищецът се оплаквал на свидетеля, че нищо не се случва, минавало много време, но в същото положение - не може да види детето си, да му влияе на живота като баща. Свидетелят твърди, че ищецът е успешен, а основната причина за поведението му е това, че не може да вижда детето си и в този период му се оплаквал много пъти, че съдилищата го бавят. Свидетелят сочи, че през 2022 г. ищецът се е оплаквал и е коментирал ситуация, че всичко се случва бавно или не се случва, защото резултатът е един и същ.

По делото се разпита и свидетелят А – с адрес в гр. София, познава се с ищеца от 10 години. Свидателят сочи, че в последно време се виждат с ищеца повече по съдебните зали, институции и други места, защото той (ищецът) се борил да се вижда с детето си, да има контакти с детето си в продължение на много години без това да може да се случва. Свидателят твърди, че се явява по тези дела като свидетел, като морална и всякаква подкрепа, защото това нещо причинява на ищеца страдания и му нарушава нормалния живот. Свидателят сочи, че знае за периода м. 12.2021 г. до м. 06.2022 г. ищецът да е водил дела във връзка с това, че родителските права са присъдени на него за дъщеря му, и той е неспособен да ги упражнява поради това, че съдът не може да прилага актовете си. В периода от м. 12.2021 г. до м. 06.2022 г. свидетелят твърди, че е ходил с ищеца за морална подкрепа на ул. „А“ в сградата на съда във връзка с дело, за което ищецът му е споделял, че нещата не се случват в продължителен период от време. Свидателят сочи, че по повод на тези оплаквания, ищецът не е бодър, не е активен, посърнал е, тревожен е, като тревожността му се изразявала в това, че не е отворен към общуване колкото по принцип бил, посърнал бил. Свидателят сочи, че тревожността на ищеца се изразявала в това, че примерно се разбирали за нещо, което трябва да го свършат заедно, но нещата не се случват, защото той е ангажиран с вниманието му в съдебната проблематика, институционална, в тази за съда на ул. „А“. Свидателят сочи, че за делото в съда на „А“ ищецът му е споделял, че е точно за местоживеенето на детето, че много се бави съда, че се проточва супер дълго делото. Свидателят сочи, че знае, че ищецът е подавал жалби, бил е активен в търсенето на правосъдие и в същото време това не се е случвало, и не е имало отсреща адекватен отговор, и от там според свидетеля идвала тревожността му. Това не бил типичният стрес, но съдейки като сравнение с други приятели, имало съвсем видима разлика в цялото излъчване, която е била свързана с тревоги, тегоби за тези съдебни перипетии. Свидателят сочи, че категорично разликата била огромна в положителен план, когато А е била с него, като свидетелят е присъствал на срещи между тях.

По делото са представени от ответника писмени документи, от които справки за насрочени съдебни заседания на съдебния състав, разглеждал делото в. гр. дело № 12879/2021 г., С..... от които се установява периода и срокове на разглеждане на производството пред този съд.

По делото са изискани служебно и са приложени гр. дело № 12879/2021 г. по описа на С..... както и гр. дело № 63397/2021 г. по описа на Софийски районен съд, 83-ти състав, от които съдът приема за доказано, че: ищецът в настоящото производство В. Л. П. има качеството на страна по гр.д. № 12879/2021 г. на СГС и гр.д. № 63397/2021 г. на СРС; по въззивното гр.д. № 12879/2021 г. на СГС В. Л. П. е въззивна страна считано от депозиране на въззивна жалба с входящ номер №25152152 от 15.10.2021 година; крайният съдебен акт по гр.д. № 12879/2021 г. на СГС е Определение №2929 е постановен на 07.03.2023 година, с което съдът потвърждава определение №20154259 от 08.07.2021 година по гр.д. №63397/2020 година по описа на Софийски районен съд, III ГО, 83-ти състав, постановен в хода на настоящото производство.

Въз основа на прието от съда за доказано като факти, настоящият съдебен състав е мотивиран да стори следните **правни изводи**:

В настоящото производство е заявен осъдителен иск с правна квалификация чл. 26, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

В отговора на исковата молба ответникът прави възражение за прекомерност на исковата претенция в размер на 10 000,00 лева, съобразно критерия за справедливост по смисъла на чл.52 ЗЗД.

Исковата претенция е допустима като предявена от лице, което твърди и доказва правен интерес и следва да бъде разгледана по същество.

По същество

Искът е процесуално допустим, доколкото е насочен срещу надлежен процесуален субституент на държавата, като субект на особената деликтна отговорност, регламентирана от чл. 7 на Конституцията на Република България (КРБ), връзка с чл.2б, ал.1 от ЗОДОВ и са изложени твърдения за претърпени от ищеца неимуществени вреди поради забавянето извън разумния срок на конкретното гражданско производство.

Нормата на чл.2б, ал.1 от ЗОДОВ постановява, че държавата отговаря за вредите, причинени на граждани и на юридически лица от нарушение на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок съгласно чл. 6, § 1 от Конвенцията. Съгласно чл. 6, § 1 от КЗПЧОС всяко лице при определянето на неговите граждански права и задължения или при наличието на каквото и да е наказателно обвинение срещу него има право на справедливо и публично гледане на неговото дело в разумен срок от независим и безпристрастен съд, създаден в съответствие със закона.

Според практиката на Върховния касационен съд за вредите от забавяне на разглеждането и решаването на делата над разумния срок отговаря държавата, като отговорността ѝ се реализира чрез иск за обезщетяване на причинените вреди. Отговорността е обективна, не е обусловена от обстоятелството дали лицата от състава на правозащитните органи са виновни, дали същите са нарушили съществуващите правила, дали са ги спазили, но въпреки това е допуснато забавяне над разумния срок. При този характер на отговорността се прилага принципът на риска, а не на вината, т.е. без значение е дали увреждането се дължи на виновно поведение на длъжностно лице. Преценката за наличие на нарушение на правото на разглеждане и решаване на дело в разумен срок съгласно чл. 6, § 1 от ЕКЗПЧОС, а от там и за обезщетение на причинените от това вреди, се извършва по критериите, определени в чл. 2б, ал. 2 ЗОДОВ: обща продължителност и предмета на производството, неговата фактическа и правна сложност, поведението на страните и на техните процесуални или законни представители, поведението на останалите участници в процеса и на компетентните органи, както и други факти, които имат значение за правилното решаване на спора. Прилагат се и стандартите, установени в практиката на ЕСПЧ. При доказването на неимуществените вреди съществува силна, но оборима презумпция, че неразумната продължителност на производството причинява неимуществени вреди. Обезщетението за неимуществени вреди от деликта по чл. 2б от ЗОДОВ се определя глобално – за всички претърпени неимуществени вреди, причинени от този деликт.

Доколкото с Определение №19564/03.08.2022 г. по настоящото гр. дело №34109/2022 г. съдът е прекратил производството в частта по предявения иск срещу Софийски районен съд и изпратено за разглеждане на Районен съд – гр. Костинброд по арг. от чл.7, ал.2 ЗОДОВ, съдът следва да се произнесе единствено по предявения иск срещу С..... и развитото се пред този съд въззивно гражданско дело № 12879/ 2021 г.

По делото се установи качеството на страна на ищеца В. Л. П. по приложеното гр. дело № 12879/ 2021 г. по описа на С..... Това му качество е възникнало от момента на депозиране на въззивна жалба с входящ номер №25152152 от 15.10.2021 година и именно от този момент следва да се определи продължителността на конкретното въззивно гражданско дело, респ. разумността на тази продължителност. Предявеният иск по чл.2б, ал.1 ЗОДОВ представлява вътрешноправно средство за реализиране на отговорността на държавата за вреди, причинени на граждани (включително и ищеца) от нарушение на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок съгласно чл. 6, §1 от КЗПЧОС, а не критерий за преценка на продължителността на гражданското въззивно производство.

По отношение на крайният момент, в който се прекратява висиящността по въззивното гражданско дело, установи се, че крайният акт - Определение №2929 е постановен на 07.03.2023 година, с което съдът потвърждава определение №20154259 от 08.07.2021 година по гр.д. №63397/2020 година по описа на Софийски районен съд, III ГО, 83-ти състав, като

съдебният акт е постановен в хода на настоящото гр.дело №34109/2022 год. по описа на Софийски районен съд. Оттук следва, че въззивното производство пред С..... е с обща продължителност от 1 /една/ година 4 /четири/ месеца и 23 /двадесет и три/ дни.

Относно преценката дали е спазен разумен срок за разглеждане на делото съдът изхожда от критериите, заложили в чл. 26, ал. 2 от ЗОДОВ като се взема предвид общата продължителност и предмета на производството, неговата фактическа и правна сложност, поведението на страните и на техните процесуални или законни представители, поведението на останалите участници в процеса и на компетентните органи, както и други факти, които имат значение за правилното решаване на спора. Изброените критерии в чл. 26, ал. 2 от ЗОДОВ са дадени примерно, а не изчерпателно.

Както е видно от Определение №3753 от 27.04.2022 г. по гр. дело №12879/2021 г. на С..... III възз. брачен състав, съдебният състав е насрочил делото за разглеждане в открито съдебно заседание за 12.12.2022 г., тоест близо 8 /осем/ месеца от датата на постановяване на съдебния акт. Това е период от време, който е по-дълъг от обичайния за насрочване на съдебно заседание по делото, което е повлияло и на общата продължителност на въззивното производство пред С..... и е забавило процеса.

Доколкото са въведени възражения от страна на ответника в смисъл, че С..... е изключително натоварен съд, при който според критериите установени по подзаконов нормативен път от ВСС, по всички показатели има превишение над общите средни стойности за съответното ниво с 20% или повече и това обстоятелство обективно повлиява върху срочността при разглеждане на съдебните производства, висящи пред СГС, то следва да се има предвид и практиката на ЕСПЧ относно критерият „натовареност на орган на държавна власт“. Така делото „Д. и Х. срещу България“, §72, ЕСПЧ постановява, че „Натовареността на конкретния орган е ирелевантна към въпроса за разумния срок (...) задължение на държавите е да организират съдебните си системи по начин, който да отговаря на изискванията на чл. 6, пар. 1 от Конвенцията“. В този смисъл са и решенията на ЕСПЧ по делото „Д. срещу България“ от 08.07.2004 година, делото „Ж. срещу България“ от 03.04.2008 г. По делото Salesi v. Italy от 1993 г. и др. ЕСПЧ посочва, че „съгласно чл. 1 КЗПЧОС, държавите-членки са длъжни да организират правните си системи по начин, който да гарантира спазването на чл. 6 КЗПЧОС, като позоваването на финансови или практически затруднения не може да оправдае неизпълнението на изискванията на чл. 6 КЗПЧОС“. Ето защо възраженията на ответника в този смисъл са неоснователни, а натовареността на конкретния съдебен орган, в случая С..... е ирелевантна относно определяне на разумния срок и продължителността на делото.

В хода на развитото се съдебно производство пред С..... следващите съдебни заседания по делото са отлагани за по-скорошни дати от съдебния състав поради нередовното призоваване на въззивника и страна по делото – Л, а крайният акт по делото (Определение №2929 от 07.03.2023 година) е постановен в законоустановения срок. Така с протоколно определение от 12.12.2022 година, делото е отложено за 06.02.2023 год. поради нередовното връчване на призовката по делото на въззивника Л (лист 40-42 от делото); с протоколно определение от 06.02.2023 год. делото е отложено за 20.02.2023 год. отново поради нередовното призоваване на въззивника по делото (лист 58-60 от делото); а последното по делото заседание е проведено именно на 20.02.2023 г., след което е спазен законоустановения срок за постановяване на крайния акт – Определение №2949 от 07.03.2023 год. Нередовното призоваване на страна по делото представлява процесуална пречка за даване ход на делото в съдебното заседание, поради което не може да бъде тълкувано като неизпълнение на задължение на съдебния орган да разгледа делото в разумен срок.

По делото се доказва, че ищецът В. П. е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в това, че е преживял силен стрес и неприятни емоции, вследствие на създалата се

несигурност от изхода на делото, висиящността по което бе прекратена в хода на настоящото производство, като така в продължение на две години правото му да живее със своята дъщеря, гарантирано от чл. 126 СК, е останало нереализирано, а ищецът е живял в постоянна тревога от възможността да не получи очакваната съдебна защита на това свое право. В този смисъл са и кредитираните от съда в цялост свидетелски показания на двамата свидетели по делото, които са последователни, непротиворечиви си едни с други, и според които ищецът бил нервен, депресиран, изпитвал мъка, депресия, разсеяност и невъзможност за изпълнение на служебните си задължения по време на периода м. 12.2021 г. до м. 06.2022 г.

С оглед на горното, съдът съобрази и установеното нарушение на член 8 от Конвенцията /ЕКПЧОС/, изразяващо се в това, че властите не са успели да предприемат всички мерки, които разумно биха могли да се очакват за изпълнение на правото на лични отношения на жалбоподателите.

Следва да се съобрази и това, че според практиката на ЕСПЧ е налице силна, но оборима презумпция, че неразумната продължителност на производството води до неимуществени вреди (в този смисъл е Решение на ЕСПЧ от 20.03.2006 г. по дело „Скордино срещу Италия“).

С оглед на горните правни изводи, съдът намира, че искът за обезщетяване на неимуществени вреди е основателен, тъй като са налице и в хода на делото се доказаха елементите от фактическия състав в разпоредбата на чл.2б от ЗОДОВ, но същият следва да се уважи до размера от 8 000,00 лева и да бъде отхвърлен в частта за разликата над този размер до пълния претендиран размер от 10 000,00 лева, тъй като забавянето по делото се дължи на необичайно дългият период при насрочване на дата за открито съдебно заседание пред въззивната инстанция, а в останалата част от своята продължителност разглеждането на делото е отлагано поради наличие на процесуални пречки за разглеждане на делото в съдебно заседание.

По разноските:

При този изход на спора на ищеца се следват разноските сторени по гр.дело № 34109/2022 година по описа на Софийски районен съд съразмерно с уважената част на иска, а именно в размер на 80% от претендираните разноски, равняващи се на: 1 600,00 лева за адвокатско възнаграждение и 8,00 лева за държавна такса, или общо в размер на 1 608,00 лева.

С оглед изхода на делото и съгласно чл. 78, ал. 3 от ГПК на ответника се следват разноските, сторени по гр.дело №34109/2022 година по описа на Софийски районен съд съразмерно отхвърлената част на иска като неоснователна, а именно в размер на 20%, равняващи се на 72 лева.

Мотивиран от горното и на основание чл.2б от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, чл.52 от Закона за задълженията и договорите, и на основание чл.78, ал.1 и чл.78, ал.3 от ГПК, и на основание чл. 235 ГПК, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА С..... БУЛСТАТ, с адрес: гр. С, общ. Столична, обл. София (област) да заплати на В. Л. П., ЕГН: *****, с адрес: гр. С сумата от **8 000,00 лева**, представляваща обезщетение за претърпените от В. Л. П., ЕГН: ***** неимуществени

вреди, настъпили във връзка с неизпълнението на задължението на С..... за разглеждане и решаване на въззивно гр. дело № 12879/ 2021 година по описа на същия съд в разумен срок, и **отхвърля като неоснователен** така предявения иск в частта за разликата над 8 000,00 лева до пълния предявен размер от 10 000,00 лева, тоест за разликата от 2 000,00 лева.

ОСЪЖДА С..... БУЛСТАТ, с адрес: гр. С, общ. Столична, обл. София (област) да заплати на В. Л. П., ЕГН: *****, с адрес: гр. С сумата от **1 608,00 лева**, представляващи сторените разноси по гражданско дело №34190/2022 година по описа на Софийски районен съд, от които 1 600,00 лева за адвокатско възнаграждение и 8,00 лева за държавна такса.

ОСЪЖДА В. Л. П., ЕГН: *****, с адрес: гр. С да заплати на С..... БУЛСТАТ, с адрес: гр. С, общ. Столична, обл. София (област) сумата от 72 лева, представляващи сторените разноси по гражданско дело №34190/2022 година по описа на Софийски районен съд.

Решението подлежи на обжалване пред Софийския градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____